

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНА

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	014 Середня освіта: Середня освіта (Історія)

Затверджено рішенням Ради з якості ННП

Голова Ради з якості ННП
Стогова Ольга Володимирівна

Суми,

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Зякун Алла Іванівна

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проєктної групи (РПГ) освітньої програми Середня освіта (Історія)	Керівник РПГ (гарант програми) Гончаренко Анатолій Володимирович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Завідувач кафедри Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Практика педагогічна
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Зякун Алла Іванівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість	один семестр
Обсяг	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 150 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Середня освіта (Історія)"
Передумови	Основи психології та педагогіки, Методика викладання історії та суспільно-гуманітарних дисциплін
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

Метою педагогічної практики є закріплення теоретичних знань з курсу навчальної дисципліни «Методика викладання історії та суспільно-гуманітарних дисциплін», поглиблення методико-теоритичних знань з викладання навчальних предметів історичного та суспільно-гуманітарного циклу в галузі середньої освіти, формування вміннь та навичок практичної роботи в школі вчителя предметника.

4. Зміст освітнього компонента

Завдання практики: 1) формування педагогічних навичок та психологічної готовності до роботи в школі; 2) застосування теоретичних знань у реальному педагогічному процесі, використання їх для розв'язування конкретних навчальних і виховних завдань; 3) оволодіння сучасними методами й формами педагогічної діяльності, інноваційними технологіями навчання.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Застосовувати різні методи та прийоми ведення навчально-виховної роботи. Готувати та проводити уроки різних типів державною мовою.
PH2	Складати календарно-тематичний план та план-конспект уроку. Працювати з науково-методичною літературою
PH3	Оцінювати навчальні досягнення учнів.

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 014 Середня освіта:

PR4	Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.
PR5	Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.
PR12	Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує освітній компонент:

CH1	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
CH2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово та до комунікації іноземною мовою за спеціальністю.
CH3	Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

8. Види навчальної діяльності

HD1	Виконання практичних завдань
HD2	Виконання індивідуальних завдань

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

MN1	Практикоорієнтоване навчання
-----	------------------------------

Педагогічна практика збагачує знання здобувачів, формує не тільки історика – теоретика, а й учителя-практика. Спрямована як на практичне знайомство з викладацькою діяльністю, так й на вдосконалення риторичної майстерності, оволодіння жанром професійної мови та іншими формами наукового спілкування, що значно збільшує комунікативний потенціал особистості,

формує її професійні компетенції. Самостійному навчанню сприяє складання індивідуального плану та ведення щоденника практики, що дозволить сформувати професійні навички та вміння для вирішення конкретних навчальних та наукових задач. Під час підготовки до звіту, за результатами педагогічної практики, здобувачі розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу, а також удосконалюватимуть дослідницькі вміння. Дана практика дозволяє підвищити загальноосвітній рівень, що є актуальним в сучасних умовах професійної компетентності істориків.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та настанови викладача, що керує практикою.	Ознайомлення з методичним забезпеченням, а також функціонуванням навчально-методичних структур шкільного закладу. Опрацювати діючі програми, шкільні підручники та посібники для учнів.	атестаційний тиждень	консультації керівника практики
МФО2 Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики.	Установити зв'язок між теоретичними знаннями з історії, педагогіки, психології та методики із освітньою практикою.	через 2 тижні по закінченні практики	консультації керівника практики
МФО3 Консультування та настанови щодо написання звіту, формування презентації.	Здійснювати спостереження, аналізуючи уроки та поведінку школярів. Проводити рефлексію відвідуваних занять.	протягом проходження практики	консультації керівника практики

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МСО1 Виконання практичного індивідуального завдання.	На основі календарного та поурочного плану вчителя предметника розробити та скласти власний план-конспект уроку й погодити його з вчителем.	протягом проходження практики	консультація керівника практики
МСО2 Оцінювання змістовних аспектів звіту з практики відповідно до програми практики (індивідуального педагогічного щоденника практики студента).	Протягом проходження практики здобувач вчиться встановлювати зв'язок між теоретичними знаннями з історії, педагогіки, психології та методики із освітньою практикою. Здійснює психолого-педагогічні спостереження, аналізуючи уроки та поведінку школярів заповнюючи щоденник практики.	Атестаційний тиждень	за розкладом
МСО3 Захист результатів звіту проходження практики.	Здійснюється у вигляді презентації та їх обговорень.	Атестаційний тиждень	за розкладом

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Виконання практичного індивідуального завдання.		40	
		40	Так
МСО2. Оцінювання змістовних аспектів звіту з практики відповідно до програми практики (індивідуального педагогічного щоденника практики студента).		40	
		40	Ні
МСО3. Захист результатів звіту проходження практики.		20	
		20	Ні

Здобувач не допускається до захисту практики, якщо не представив звіту з практики, або не виконав в обсязі 50 % практичного індивідуального завдання.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Навчальні та методичні матеріали бази практики.
ЗН2	Інформаційні ресурси освітніх сайтів

Засоби навчання забезпечуються базами практики.

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	5320 Методичні вказівки щодо проходження виробничої практики 2 (педагогічної) / укладачі: А. І. Зякун, С. І. Дегтярьов. Суми : Сумський державний університет, 2022. 32 с.
2	Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації» (авт. А. Лотоцька, А. Пасічник). Методичний посібник. 2020. - URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomenda
3	Мирошниченко В. О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності (для спеціальності – Історія). Навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури». 2019. 296 с.- URL: http://www.twirpx.com/file/1682396/
Допоміжна література	
1	Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посіб. для студ. вищ. педагог. закл. Тернопіль, 2015. 168 с.
2	Теорія та методика навчання історії: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів. / П.І. Горохівський (авт.. і упорядник). Умань: ПП Жовтий О. 2015. 308 с.
3	Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН - URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi-pidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon
4	Пометун О. І. Компетентнісно орієнтована методика навчання історії в основній школі : методичний посібник / О. І. Пометун, Н. М. Гупан, В. С. Власов. Київ: ТОВ «КОНВІ ПРИНТ», 2018. 208 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Історія та суспільствознавчі дисципліни в школі. - URL: https://metod-ist.jimdofree.com/
2	Канал відеороликів Міністерства освіти України. - URL: https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE
3	Сайт Шкільне життя. - URL: https://www.schoollife.org.ua/
4	Нова українська школа НУШ. - URL: https://nus.org.ua/
5	Сайт "Освітній проект "На урок"" - URL: https://naurok.com.ua/

12. Бази практики

Базами практики є загальноосвітні навчальні заклади I-III ступенів, що забезпечать отримання фахових компетентностей та практичних навичок на умовах укладання угод з

Сумським державним університетом.

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету. У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Заборонено використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від установи.

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики та методичні рекомендації щодо оформлення звіту.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення

атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ